

DET TEOLOGISKE STUDIUM

I henhold til bekendtgørelse af 23. august 1989 om det teologiske studium i København og Århus

Revideret studieordning af 8. juni 2001

**STUDIENÆVNET FOR TEOLOGI VED KØBENHAVNS
UNIVERSITET**

1. INDLEDNING

1.1. Teologistudiets indhold

Det teologiske studium har som sin genstand kristendommen i fortid og nutid og udgør en helhed af eksegetiske, historiske og systematiske discipliner, idet opdelingen i de enkelte fag er udtryk for en nødvendig arbejdsdeling. Fagene yder hver især en del af den indsigt og kunnen, som giver mulighed for en selvstændig og kvalificeret beskæftigelse med kristendommen i historisk og aktuelt perspektiv. Ved kandidateksamen skal den studerende godtgøre, at hun eller han er i besiddelse af denne teologiske kompetence.

Normalt opdeles det teologiske studium i tre hovedområder: det eksegetiske, det kirkehistoriske og det systematiske. I tilknytning til kirkehistorie og systematik indføres desuden i den praktiske teologi. De enkelte fags indhold er beskrevet i studievejledningen (jf. 3.).

1.2. Teologistudiets form

Det teologiske studium består af en grunduddannelse på to år og en overbygningsuddannelse på tre år. Dertil kommer, hvor det er nødvendigt, propædeutisk undervisning i græsk og latin (jf. 2.1.).

Undervisningen på grunduddannelsen meddeler de grundlæggende kundskaber i de enkelte fag og har normalt form af kurser, der strækker sig over et eller flere semestre. I løbet af det første år på grunduddannelsen aflægges prøver i fagene Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi (jf. afsnit 2.2.4.1.).

På overbygningsuddannelsen meddeles undervisningen i form af forelæsninger, øvelser, semesterkurser, kollokvier og tekstgennemgange. Forelæsningerne giver overblik over større fagområder og orienterer om ny forskning. I øvelserne arbejdes intensivt med afgrænsede emner, og deltagerne fremlægger i reglen skriftlige arbejder. I semesterkurserne behandles et afgrænset emne indgående og på baggrund af en betydelig litteraturmængde; der afsluttes med en prøve. Ved kollokvierne samler deltagerne sig om et bestemt stof i samtalens form. I tekstgennemgangene behandles et enkelt bibelsk skrift eller del af et skrift, som gennemgås eksegetisk.

Overbygningsuddannelsen omfatter et teologisk relevant, frit emnestudium, som kan gennemføres ved Københavns Universitet eller på tilsvarende læreanstalter i Danmark eller i udlandet (jf. 2.3.3.).

Endelig indgår i overbygningsuddannelsen to mindre afhandlinger eller et speciale, der skrives inden for de teologiske fag (jf. 2.3.2.).

Uddannelsen betragtes som afbrudt, og den studerende indstilles til dekanen til eksmatrikulation, såfremt der i en sammenhængende periode på tre år ikke er registreret nogen beståede prøver.

1.3. Teologistudiets anvendelsesmuligheder

Teologiske kandidater vil have modtaget den uddannelse, som i almindelighed kræves af den, der vil være præst i Den Danske Folkekirke. Den, der indsættes i en præstestilling, skal tillige have fulgt Pastorseminariets undervisning (jf. 7.g.), og ordination kan først finde sted efter forudgående bispeeksamen.

Teologisk kandidateksamen giver endvidere mulighed for en forskeruddannelse i et af de teologiske fag. Et sådant uddannelsesforløb vil normalt føre til erhvervelse af Ph.D.-graden eller den teologiske doktorgrad (jf. 7.h. og 7.i.).

2. STUDIEORDNING

2.1. Forkundskaber

Der forudsættes kendskab til engelsk og tysk samt kundskaber på højeste gymnasiale niveau i græsk og latin. Har man ikke græsk og latin på dette niveau, indskrives man automatisk på Elementarkursus i disse fag (jf. 7.d. og e.).

Prøverne i græsk og latin skal være bestået før eksamen i fagene Det Nye Testaments Eksegese, Kirke- og Dogmehistorie samt Dogmatik med Økumenisk Teologi.

2.2. Grunduddannelsen

2.2.1. Alment

Den teologiske grunduddannelse er normeret til fire semestre (to årsværk). Her gives en indføring i de teologiske hoveddiscipliner: Det Gamle Testaments Eksegese, Det Nye Testaments Eksegese, Kirke- og Dogmehistorie, Dogmatik med Økumenisk Teologi samt Etik og Religionsfilosofi. Grunduddannelsen skal forberede den selvstændige tilegnelse af fagenes indhold og metoder på overbygningssuddannelsen.

2.2.2. De enkelte fag

2.2.2.1. Bibelkundskab

Studiet af de bibelske tekster på den teologiske grunduddannelse omfatter foruden fagene Gammel- og Nytestamentlig Eksegese et introduktionskursus i Bibelkundskab. I oversigtsform behandles de forskellige skriftgruppers indhold, baggrund og litterære karakter. Der læses ca. 500 sider fordelt på Gammel Testamente og Ny Testamente i dansk oversættelse. Kurset afsluttes med en mundtlig prøve, som man skal indstille sig til senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart, og som skal være bestået senest ved udgangen af 4. semester (jf. 2.2.4.1.).

I alt 1 semester à 2 ugentlige timer.

2.2.2.2. Det Gamle Testamentes Eksegese

Grunduddannelsen består af to dele: Første del er et kursus i Hebraisk, som omfatter to semestre. Der læses 20 sider fra Biblia Hebraica Stuttgartensia. Anden del er en indføring i Det Gamle Testamentes Eksegese, ligeledes af to semestres varighed. I løbet af de to semestre gennemgås 20 sider Pentateuk-tekster eller historisk stof samt 10 sider salmer eller profettekster. I de 30 sider, der læses på GT I og II, må ikke indgå de 20 sider, der er læst i hebraisk-kurset. Desuden læses gammeltestamentlige bifag i et omfang af ca. 600-750 sider.

Ved aktiv deltagelse i undervisningen kan afløses indtil 10 sider hebraisk tekst. Ved aktiv deltagelse forstås tilstedeværelse ved 75 % af de afholdte timer (dokumenteret ved protokol) og villighed til at lade sig overhøre samt udarbejdelse af to skriftlige hjemmeopgaver af et omfang på hver 5-7 sider.

I alt 4 semestre à henholdsvis 4, 4, 3 og 3 ugentlige timer.

2.2.2.3. Det Nye Testamentes Eksegese

Der gives en indføring i Det Nye Testamentes Eksegese. Over tre semestre gennemgås Markusevangeliet samt Galaterbrevet og Første Thessalonikerbrev. Desuden læses nytestamentlig indledning, tidshistorie og hermeneutik i et omfang af 900-1200 sider.

Ved aktiv deltagelse i gennemgangen af Markusevangeliet fritages man for at opgive denne del af pensum til eksamen. Ved aktiv deltagelse forstås tilstedeværelse ved 75% af de afholdte timer (dokumenteret ved protokol) og villighed til at lade sig overhøre samt udarbejdelse af to skriftlige hjemmeopgaver af et omfang på hver 5-7 sider. Græsk elementarkursus skal være afsluttet, før man kan følge undervisningen i Det Nye Testamentes Eksegese.

I alt 3 semestre à 4 ugentlige timer.

2.2.2.4. Teologihistorie

Indføringen i studiet af kirkens historie på den teologiske grunduddannelse omfatter foruden og forud for gennemgangen af de to kirkehistoriske perioder - én før og én efter 1300 - et introduktionskursus i Kirke- og Dogmehistorie. Deltagelse i kurset forudsætter ikke kundskaber i græsk og latin. Kurset afsluttes med en særskilt prøve, som skal være bestået inden tilmelding til ordinær eksamen i Kirkehistorie på grunduddannelsen. Der afholdes prøve umiddelbart i forlængelse af undervisningen, dvs. ultimo marts, og eventuelt omprøve i de sædvanlige eksamensterminer. Til prøven opgives et pensum på ca. 300 sider. Prøven afvikles over tre hverdage som skriftlig hjemmeopgave med frit valg mellem tre spørgsmål. Besvarelsens omfang må ikke overstige 4 sider. Ved bedømmelsen, som sker ved intern censur, gives bestået/ikke bestået.

I alt 4 ugentlige timer i de første 7 uger af hvert forårssemester.

2.2.2.5. Kirke- og Dogmehistorie

Der indføres i studiet af kirkens historie, herunder Danmarks kirkehistorie, idet to perioder - en før og en efter 1300 - af i alt seks gennemgås over to semestre. Der læses ca. 1200 sider.

Den ene af de to perioder kan afløses ved aktiv deltagelse i undervisningen. Ved aktiv deltagelse forstås tilstedeværelse ved 75% af de afholdte timer (dokumenteret ved protokol) samt udarbejdelse af en skriftlig hjemme-opgave af et omfang på ca. 10 sider i tilknytning til undervisningen. Emne og opgave skal godkendes af underviseren. Opgaven skal være afleveret og bedømt inden eksamen. Bedømmelsen foretages af underviseren. Der bedømmes med bestået/ikke bestået. Afløsningen gælder den periode, i hvilken der er blevet undervist.

Følgende periodeinddeling benyttes:

1. Kirkens historie indtil 400
2. Kirkens historie 400 - 900
3. Kirkens historie 900 - 1300

1. Kirkens historie 1300 - 1600
2. Kirkens historie 1600 - 1800
3. Kirkens historie 1800 -

I alt 2 semestre à 4 ugentlige timer.

2.2.2.6. Dogmatik med Økumenisk Teologi

Der gives en introduktion til dogmatiske og økumenisk-teologiske grundproblemer. Der læses dogmatiske tekster i et omfang af ca. 300 sider, herunder Folkekirkens bekendelsesskrifter (75 sider) på grundspørgene. Desuden læses grundbogsstof i et omfang af ca. 700 sider, heraf ca. 300 sider kommentar til bekendelsesskrifterne.

Der er mulighed for afløsning. Af de 300 siders tekstpensum sider kan der afløses ca. 100 sider, der udvælges af læreren. I det pensum, der ønskes afløst, må Folkekirkens bekendelsesskrifter ikke indgå. Forudsætning for afløsning er aktiv deltagelse i undervisningen. Ved aktiv deltagelse forstås tilstedeværelse ved 75% af de afholdte timer (dokumenteret ved protokol) samt udarbejdelse af en skriftlig hjemmeopgave af et omfang på ca. 10 sider stillet af læreren i forbindelse med gennemgangen af de pågældende tekster. Opgaven skal være afleveret og bedømt inden tilmelding til eksamen. Bedømmelsen foretages af underviseren. Der bedømmes med bestået/ikke bestået.

I alt 2 semestre à 4 ugentlige timer.

2.2.2.7. Almen Filosofi

Der gives en kortfattet indføring i filosofiske grundproblemer i forbindelse med en oversigt over filosofiens historie. Der læses ca. 350 sider grundbogsstof. Kurset afsluttes med en mundtlig prøve, som man skal indstille sig til senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart, og som skal være bestået senest ved udgangen af 4. semester (jf. 2.2.4.1.).

I alt 1 semester à 3 ugentlige timer.

2.2.2.8. Etik og Religionsfilosofi

Der gives en introduktion til etiske og religionsfilosofiske grundproblemer. Der læses etiske og religionsfilosofiske tekster i et omfang af ca. 400 sider. Desuden læses grundbogsstof i et omfang af ca. 400 sider. Kurset afsluttes med en mundtlig prøve, som man skal indstille sig til senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart, og som skal være bestået senest ved udgangen af 4. semester (jf. 2.2.4.1.).

I alt 2 semestre à henholdsvis 2 og 5 ugentlige timer.

2.2.3. Vejledende skema for grunduddannelsen

Studerende uden forkundskaber i græsk og latin:

NB: For fagene Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi gælder, at man skal indstille sig til prøve senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart.

Semestre:	1	2	3	4	5	6
Græsk:	5	5	5*			
Latin:	5	5	5*			
Bibelkundskab:	2*					
Hebraisk:			4	4*		
Gammel Testamente:					3	3*
Ny Testamente:				4	4	4*
Teologihistorie:		2*#				
Kirkehistorie:			4	4*		
Dogmatik:				4	4*	
Etik & Rel.filosofi:	2	5*				
Almen Filosofi:	3*					
I alt:	17	17	18	16	11	7
Antal prøver (*):	2	2	2	2	1	2

4 timer om ugen i 7 uger

Studerende uden forkundskaber i græsk og med 1 års latin:

NB: For fagene Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi gælder, at man skal indstille sig til prøve senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart.

Semestre:	1	2	3	4	5	6
Græsk:	5	5	5*			
Latin:	5	5*				
Bibelkundskab:	2*					
Hebraisk:			4	4*		
Gammel Testamente:					3	3*
Ny Testamente:				4	4	4*
Teologihistorie:		2* #				
Kirkehistorie:				4	4*	
Dogmatik:					4	4*
Etik & Rel.filosofi:	2	5*				
Almen Filosofi:	3*					
I alt:	17	17	9	12	15	11
Antal prøver (*):	2	3	1	1	1	3

4 timer om ugen i 7 uger

Studerende uden forkundskaber i græsk og med 2 års latin:

NB: For fagene Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi gælder, at man skal indstille sig til prøve senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart.

Semestre:	1	2	3	4	5	6
Græsk:	5	5	5*			
Latin:	5*					
Bibelkundskab:	2*					
Hebraisk:			4	4*		
Gammel Testamente:					3	3*
Ny Testamente:				4	4	4*
Teologihistorie:		2*#				
Kirkehistorie:			4	4*		
Dogmatik:				4	4*	
Etik & Rel.filosofi:	2	5*				
Almen Filosofi:	3*					
I alt:	17	12	13	16	11	7
Antal prøver (*):	3	2	1	2	1	2

4 timer om ugen i 7 uger

Studerende med forkundskaber i græsk og latin på højeste gymnasiale niveau:

NB: For fagene Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi gælder, at man skal indstille sig til prøve senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart.

Semestre:	1	2	3	4
Bibelkundskab:	2*			
Hebraisk:	4	4*		
Gammel Testamente:			3	3*
Ny Testamente:	4	4	4*	
Teologihistorie:		2*#		
Kirkehistorie:			4	4*
Dogmatik:			4	4*
Etik & Rel.filosofi:	2	5*		
Almen Filosofi:	3*			
I alt:	15	15	15	11
Antal prøver (*):	2	3	1	3

4 timer om ugen i 7 uger

2.2.4. Eksamen

2.2.4.1. Prøverne

Der prøves i Bibelkundskab, Hebraisk, Det Gamle Testaments Eksegese, Det Nye Testaments Eksegese, Teologihistorie, Kirke- og Dogmehistorie, Dogmatik med Økumenisk Teologi, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi. Ved prøverne skal den studerende vise fortrolighed med fagenes hjælpemidler og evne til at anvende dem samt være i besiddelse af et sådant mål af viden og indsigt, at den pågældende skønnes egnet til at fuldføre det teologiske studium. Prøverne afvikles i vilkårlig rækkefølge. For prøverne i Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi gælder dog særlige regler (se nedenfor). Det anbefales, at man følger det vejledende skema for grunduddannelsen (jf. 2.2.3.).

For fagene Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi gælder, at man skal indstille sig til prøve senest ved udgangen af 2. semester efter studiestart. Prøverne i Bibelkundskab og Almen Filosofi finder normalt sted i første halvdel af januar. Prøven i Etik og Religionsfilosofi finder normalt sted i første halvdel af juni. Såfremt prøverne ikke består ved første forsøg, har man mulighed for yderligere to forsøg (jf. 2.2.4.3.). Senest ved udgangen af 4. semester efter studiestart skal prøverne i Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi være bestået.

Den studerende kan foretage lydoptagelse af sin egen mundtlige prøve.

Prøveform: Samtlige prøver er mundtlige med undtagelse af prøven i Teologihistorie, der afvikles som en 3 dages skriftlig hjemmeopgave (jf. 2.2.2.4.).

Forberedelsestid: 30 min. (Bibelkundskab 15 min.).

Varighed: 30 min. (Bibelkundskab og Hebraisk 15 min.).

Censur: Intern.

Eksaminatorer: Udpeges af institutterne.

Bedømmelse: Ved prøverne i Almen Filosofi og Hebraisk anvendes 13-skalaen; i de øvrige fag gives bestået/ikke bestået.

2.2.4.2. Hjælpemidler ved eksamen

Ved de mundtlige prøver fremlægges efter Studienævnets nærmere bestemmelse hjælpemidler i forberedelseslokalet.

Ved prøven i Bibelkundskab vil følgende hjælpemidler være fremlagt:

Bibelen i autoriseret dansk oversættelse, bibelatlas.

Ved prøven i Almen Filosofi vil følgende hjælpemidler være fremlagt:

Novum Testamentum Graece, Bibelen i autoriseret dansk oversættelse, ordbøger i græsk, latin, tysk, engelsk, svensk og norsk.

Ved prøven i Hebraisk vil følgende hjælpemidler være fremlagt:

Biblia Hebraica, konkordans til Biblia Hebraica, hebraisk grammatik, ordbøger i hebraisk, engelsk og tysk.

Ved prøverne i Det Gamle Testamentes Eksegese, Det Nye Testamentes Eksegese, Kirke- og Dogmehistorie, Dogmatik med Økumenisk Teologi samt Etik og Religionsfilosofi vil følgende hjælpemidler være fremlagt:

Biblia Hebraica, Novum Testamentum Graece, Bibelen i autoriseret dansk oversættelse, Septuaginta, Vulgata, konkordans til Biblia Hebraica, hebraisk grammatik, konkordans til Det Nye Testamente på græsk, græsk grammatik, latinsk grammatik, bibelatlas, Bekenntnisschriften der Evangelisch-Lutherischen Kirche, historisk atlas, kirkehistoriske tidstavler, ordbøger i hebraisk, græsk, latin, tysk, engelsk, svensk og norsk.

Egne eksemplarer af fremlagte bøger og hjælpemidler kan medbringes i forberedelseslokalet, såfremt disse (bortset fra understregninger og tilføjelser af skriftstedshenvisninger) ikke er annoterede.

Indgår der i spørgsmålet til prøverne i Almen Filosofi, Kirke- og Dogmehistorie, Dogmatik med Økumenisk Teologi samt Etik og Religionsfilosofi tekster på andre sprog end dansk, norsk, svensk, engelsk og tysk, vil originalteksten være ledsaget af en oversættelse til et af disse sprog.

2.2.4.3. Eksamensterminer og tilmelding til eksamen

Eksamen afholdes to gange om året.

Sommereksamen: 1.- 21. juni

(tilmelding: 1.- 15. marts).

Perioden 1.- 21. juni er den ordinære sommereksamenstermin. Men man kan også tilmelde sig og deltage i omprøve i fagene Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi i perioden 21.- 31. august, såfremt man har været tilmeldt, men ikke har bestået prøven i det pågældende stopprøvefag i den ordinære eksamenstermin. Fristen for tilmelding for omprøve er 1. juli.

Vintereksamen: 2.- 22. januar

(tilmelding: 1.- 15. oktober).

Prøverne i Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi skal for første forsøgs vedkommende aflægges i de ordinære eksamensterminer. Om de særlige regler for prøverne i Bibelkundskab, Almen Filosofi samt Etik og Religionsfilosofi (se 2.2.4.1.). Tilmelding til prøverne sker ved personlig henvendelse til fakultetskontoret og mod forevisning af årskort. Ved tilmelding til prøverne afleveres penumopgivelser, som er aftalt med en faglærer. Skemaer til penumopgivelser afhentes på fakultetskontoret. Tidspunkt for prøvernes afholdelse meddeles ved opslag. Fagenes rækkefølge offentliggøres i lektionskatalogen. Årskort skal medbringes til de skriftlige og mundtlige prøver og forevises på forlangende.

2.2.4.4. Afmelding, sygeeksamen og klager over eksamen

Afmelding fra en prøve sker ved personlig henvendelse til fakultetskontoret og mod forevisning af årskort, senest 10 dage før eksamen i det pågældende fag påbegyndes. Hvis man på grund af sygdom bliver ude af stand til at deltage i en prøve, skal man, såfremt der ønskes sygeeksamen, straks indsende lægeattest til fakultetskontoret. Sygeeksamen vil herefter blive foranstaltet efter modtaget raskmelding. Såfremt sygdommen er af længere varighed, vil den studerende dog blive henvist til at indstille sig til prøve i en efterfølgende eksamenstermin.

Klage over en eksamination kan af eksaminanden indgives til Dekanen senest den 8. hverdag, efter at eksaminationen har fundet sted. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Afvises klagen, kan eksaminanden kræve en ankekommission nedsat (jf. 7.b.).

2.3. Overbygningsuddannelsen

2.3.1. Alment

Den teologiske overbygningsuddannelse er normeret til seks semestre (tre årsværk). Mens grunduddannelsen indfører i de teologiske hoveddiscipliner, udvides og uddybes studiet af disse på overbygningsuddannelsen. Desuden indføres i faget Praktisk Teologi, og i et frit emnestudium gives mulighed for teologisk relevante studier i andre fag og ved andre institutioner. Eksamensstoffet gennemgås ikke fuldstændigt. Undervisningen er et tilbud, der skal fremme den selvstændige tilegnelse af fagenes indhold og metoder.

En studerende kan først indstille sig til en prøve, som indgår i overbygningsuddannelsen, når der foreligger dokumentation for hele grunduddannelsen.

RETTELSE:

Bestemmelserne om speciale ændres til følgende (revision august 2007):

2.3.2. Mindre afhandlinger/speciale

Der skal skrives to mindre afhandlinger eller et speciale, hvis emne vælges inden for de teologiske fag. De mindre afhandlinger skal afleveres senest 1. september/1. februar før tilmelding til kandidateksamen for henholdsvis vintereksamen og sommereksamen. Specialer skal afleveres senest 1. august /2. januar før tilmelding til kandidateksamen for henholdsvis vintereksamen og sommereksamen (jf. også 2.3.5.2.).

De mindre afhandlinger udarbejdes på grundlag af 750-1500 sider kilder og litteratur og har et omfang af 20-30 sider (å 2400 tegn inkl. mellemrum) inkl. noter, men ekskl. litteraturliste. Omfang (antal tegn) skal oplyses på afhandlingens forside. Det er vigtigt, at omfangskravet overholdes nøje.

En mindre afhandling svarer til ¼ årsværk.

Med *specialet* får den studerende lejlighed til selvstændig, kritisk og dybtgående beskæftigelse med et teologisk emne inden for et af de obligatoriske fag (Det Gamle Testaments Eksegese, Det Nye Testaments Eksegese, Kirke- og Teologihistorie, Dogmatik med Økumenisk Teologi samt Etik og Religionsfilosofi) eller i faget Praktisk Teologi. Skrives specialet i et af de obligatoriske fag, absolveres dette fag gennem specialet. Skrives specialet i Praktisk Teologi, aflægges der prøve i 4 obligatoriske fag, mens det femte obligatoriske fag gennemføres i henhold til bestemmelserne om valgfag. Specialet skrives under en faglærers vejledning og på begrænset tid (6 måneder).

Faglige mål

Det tilstræbes, at den studerende opnår følgende kvalifikationer:

- avanceret viden om et afgrænset teologisk emne og forståelse af dettes perspektiver,
- evne til selvstændigt at søge, udvælge og benytte relevant information og litteratur,
- evne til selvstændigt at afgrænse og opnå overblik over et teologisk emne eller en teologisk problemstilling med dertil hørende forskningshistorie,
- evne til kritisk, metodisk og teologisk reflekteret diskussion af et fagligt indhold,
- evne til klar og sammenhængende skriftlig fremstilling af et fagligt indhold på et højt niveau og
- evne til gennemførelse af et omfattende projekt på begrænset tid.

Bedømmelseskriterier

Karakteren 12 gives, når den studerende i sit speciale demonstrerer

- avanceret viden om og suverænt overblik over det valgte emne med dertil hørende forskningshistorie samt dybtgående forståelse af dette emnes perspektiver,
- sikkerhed og selvstændighed i problemformulering, benyttelse af relevant litteratur og tilrettelæggelse af det relevante materiale,
- sikker evne til kritisk, metodisk og teologisk reflekteret diskussion af et fagligt indhold og

- sikker evne til klar og sammenhængende skriftlig fremstilling af et fagligt indhold på et højt niveau.

Vejledning og afleveringsfrist

Den studerende indgår en skriftlig aftale om specialets emne, opgaveformulering og plan for vejledning med vejlederen. Vejledning varetages normalt af en af Det Teologiske Fakultets fastansatte lærere (adjunkter, lektorer eller professorer). Aftaleblanket udskrives fra Det Teologiske Fakultets hjemmeside eller afhentes i Receptionen.

Den underskrevne aftaleblanket indleveres til Receptionen. Efter studielederens godkendelse af aftalen har den studerende en frist på 6 måneder (inkl. ferie o.a.) til at skrive specialet. Finder aflevering ikke sted inden udløbet af fristen, betragtes det som et brugt eksamensforsøg. Kun sygdom er gyldig grund til eksamensframelding ved specialet (jf. 2.3.8.).

Studerende, der ønsker optagelse på Pastorseminariet, skal være opmærksomme på, at specialet skal være indleveret og taget til bedømmelse senest 15. august, såfremt man ønsker optagelse i et efterårssemester, og senest 15. januar, såfremt man ønsker optagelse i et forårssemester.

Specialets omfang, pensumkrav m.m.

Et speciale har et omfang af 50-75 sider og skrives på grundlag af 2000-3000 sider litteratur. Studienævnet kan efter ansøgning i særlige tilfælde dispensere fra omfangsbestemmelserne. Specialet skal indeholde et resumé på et fremmedsprog. Er afhandlingen skrevet på et andet sprog end dansk, bortset fra norsk og svensk, kan resumeet være dansksproget. Dette resumé indgår i det samlede grundlag for bedømmelsen af specialet.

Hvis det er begrundet i emnets karakter, kan et speciale på vejlederens anbefaling og med Studienævnets tilladelse udformes som en gruppeopgave. Det skal af specialet fremgå, hvem der er forfatter til afhandlingens enkelte afsnit. For hver af forfatterne er kravene til omfang og litteratur de ovenfor anførte.

Titel (på dansk og engelsk) og litteraturliste godkendes af vejleder og afdelingsleder.

Godkendelsesblanketten følger specialet ved aflevering af dette.

Bedømmelse m.m.

Der er ekstern censur, og bedømmelsen gives efter 7-trinsskalaen. Vejleder og censor udarbejder et skriftligt votum på 1-2 sider, der rummer en beskrivelse af afhandlingens emne og dets behandling under fremhævelse af både positive og negative sider samt angiver den opnåede karakter. Fakultetskontoret sender denne udtalelse til den studerende senest to måneder efter aflevering. Juli måned indgår ikke i beregningen af de to måneder. Den studerende har ret til en samtale med vejlederen efter bedømmelsen.

Afleveres specialet ikke rettidigt, eller bedømmes det med karakteren 00 eller karakteren -3, indgår den studerende skriftlig aftale med vejlederen om ændring af opgaveformuleringen. Efter studielederens godkendelse af aftalen har den studerende en frist på 3 måneder (inkl. ferie o.a.) til at skrive specialet. Et eventuelt 3. eksamensforsøg finder sted efter samme regler. I særlige tilfælde kan Studienævnet give tilladelse til vejlederskift ved 2. og 3. eksamensforsøg.

Vedr. meritoverførsel af prisopgave

En prisopgavebesvarelse, der ved et dansk universitet har opnået belønning med guldmedalje, kan meritoverføres. Herved træder prisopgavebesvarelsen i stedet for specialet, og dette tildeles administrativt karakteren 12.

Ønskes en prisopgavebesvarelse indleveret og bedømt som speciale, meddeles det ved indleveringen af specialet, at dette også er indleveret som prisopgavebesvarelse. Man får i så fald automatisk dispensation fra ellers gældende bestemmelser om den litteratur, som specialet skrives på grundlag af, og om specialets omfang. Der udarbejdes dansk og engelsk resumé i henhold til prisopgaverreglerne (jf. 6.6.). Hvis bedømmelsen af afhandlingen som speciale finder sted sideløbende med bedømmelsen som prisopgave, nedsættes der bedømmelsesudvalg i henhold til reglerne om prisopgaver (jf. 6.6.). Bedømmelsen af afhandlingen som speciale følger i øvrigt reglerne for bedømmelser af specialer, og bedømmelsen skal ikke afvente bedømmelsen af afhandlingen som prisopgave. Bestemmelserne om meritoverførsel af prisopgave gælder for prisopgaver, der er udskrevet i 2006 og senere.

2.3.3. Det frie emnestudium

Det frie emnestudium er normeret til ½ årsværk og kan absolveres valgfrit således:

1. 1) To øvelser. Krav til øvelse er

1. aktiv deltagelse (75% af de afholdte timer dokumenteret ved protokol);

1. c) udarbejdelse af en skriftlig opgave af et omfang på ca. 10 sider (incl. noter, men excl. litteraturliste; 1 side = 2400 tegn inkl. mellemrum) baseret på 200-500 sider kilder og litteratur, der kan ligge såvel inden for som uden for det samlede pensum.

2. d) drøftelse af opgaven i undervisningen. Eventuel kritik indarbejdes og opgaven godkendes i sin endelige form af læreren.

2. Én øvelse som beskrevet ovenfor samt én mindre afhandling, der bedømmes som under 2.3.2.

3. To mindre afhandlinger, der bedømmes som under 2.3.2.

4. Én afhandling af omfang som et speciale, der bedømmes som under 2.3.2.

5. Semesterkursus à fire ugentlige timer med særlige pensumopgivelser og afsluttende prøve, der ved intern censur bedømmes med bestået/ikke bestået. Pensumopgivelser (normalt 1500-3000 sider) aftales med faglæreren (se endv. afsnit 3.4.4.).

6. Prøve i Almindelig Religionshistorie med Religionsfænomenologi (1/4 årsværk) samt prøve i Religionshistorie som særligt studeret område (1/4 årsværk) ved Institut for Religionsvidenskab, Københavns Universitet (Studieordningen af 1990).

7. Et halvt års ophold ved andet teologisk fakultet (dansk eller udenlandsk) med dokumenteret studieaktivitet enten i et omfang af mindst otte ugentlige timer eller som under 1) eller 5).

8) Et halvt års studium på universitetsniveau, men ikke ved et teologisk fakultet, efter indhentet godkendelse fra Studienævnet og med dokumenteret studieaktivitet.

9) En individuel prøve kan aflægges i forbindelse med undervisning på overbygningsuddannelsen. Prøven, der har karakter af et mundtligt speciale, forudsætter et pensum på 1500-3000 sider. Pensum aftales med faglæreren og indsendes af denne til godkendelse i Studienævnet.

Prøveform: Mundtlig.

Prøvens varighed: 45 min.

Forberedelse: 30 min. med alle hjælpemidler.

Censor: Intern.

Eksaminator: Faglæreren, med hvem pensum er aftalt.

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået.

Studienævnet vil kunne godkende andre former for frit emnestudium end de her nævnte.

2.3.4. Pensum og eksamenskrav

2.3.4.1. Det Gamle Testaments Eksegese

Pensum er 50 sider hebraisk tekst, der vælges inden for grupperne Pentateuken, historisk stof, salmer, profeter samt anden digterisk litteratur (retningslinier for sammensætning af pensum fremgår af 3.4.5.1.). Pensum aftales med en faglærer. Pensum, som er opgivet ved prøven i Det Gamle Testaments Eksegese på grunduddannelsen, kan ikke indgå i pensum på overbygningsuddannelsen. Gammeltestamentlige bifag læses i tilknytning til det eksegetiske studium i et omfang af ca. 600-750 sider.

Ved eksamen stilles en eksegetisk opgave. I tilknytning hertil stilles tillige et spørgsmål inden for de gammeltestamentlige bifag.

2.3.4.2. Det Nye Testaments Eksegese

Pensum er hele Det Nye Testamente på græsk, idet der dog ikke stilles opgave i de skrifter, der er læst på grunduddannelsen. Desuden studeres nytestamentlig teologi i et omfang af ca. 300-400 sider (retningslinier for sammensætning af pensum fremgår af 3.4.5.2.).

Ved eksamen stilles en eksegetisk opgave. I tilknytning hertil stilles tillige et spørgsmål inden for den nytestamentlige teologi.

2.3.4.3. Kirke- og Dogmehistorie

Pensum er ca. 2400 sider og omfatter et alment kendskab til kirkens historie, idet der dog ikke stilles opgave i de perioder af kirkens historie, som er læst på grunduddannelsen (jf. 2.2.2.5.) (retningslinier for sammensætning af pensum fremgår af 3.4.5.3.).

Ved eksamen stilles en opgave inden for de opgivne perioder, eventuelt i tilknytning til en tekst.

2.3.4.4. Systematisk Teologi

Pensum er ca. 2000 sider, heraf ca. 1000 sider i Dogmatik med Økumenisk Teologi og ca. 1000 sider i Etik og Religionsfilosofi.

Ved eksamen prøves samlet i Systematisk Teologi (Dogmatik med Økumenisk Teologi samt Etik og Religionsfilosofi). Der stilles en opgave inden for det opgivne pensum, eventuelt i tilknytning til en tekst (retningslinier for sammensætning af pensum fremgår af 3.4.5.4.).

2.3.4.5. Praktisk Teologi

Pensum er ca. 1000 sider, heraf 250-500 sider oversigtsstof (retningslinier for sammensætning af pensum fremgår af 3.4.5.5.).

Ved eksamen stilles en opgave inden for det opgivne pensum, eventuelt i tilknytning til en tekst.

2.3.5. Eksamen

2.3.5.1. Prøverne

Der prøves i Det Gamle Testaments Eksegese, Det Nye Testaments Eksegese, Kirke- og Dogmehistorie, Systematisk Teologi og Praktisk Teologi. Ved prøverne, ligesom også ved de mindre afhandlinger og specialet, skal kandidaten godtgøre, at fagenes indhold og metoder beherskes på et akademisk niveau.

Eksamen i de teologiske hoveddiscipliner skal være samlet i én eller fordelt over to på hinanden følgende ordinære eksamensterminer. Prøven i Praktisk Teologi aflægges senest et halvt år, før afsluttende eksamen i de teologiske hoveddiscipliner påbegyndes.

For Praktisk Teologi gælder:

Prøveform: Mundtlig.

Indgår der ved prøven tekster på andre sprog end dansk, norsk og svensk, engelsk og tysk, vil originalteksten være ledsaget af en oversættelse til et af disse sprog.

Prøvens varighed: 30 min.

Forberedelse: 30 min.

Censur: Ekstern.

Bedømmelse: 13-skalaen.

Hjælpemidler: Bibelen i autoriseret dansk oversættelse, salmebog, alterbog, ritualbog samt Bekenntnisschriften der Evangelisch-Lutherischen Kirche.

Pensumblanket afleveres til Fællesudvalget for Praktisk Teologi (c/o Institut for Systematisk Teologi) til godkendelse 15. november/15. april. Udvalget tilbagesender de godkendte pensumblanketter til de studerende. Ved tilmelding til prøven, som foregår på fakultetskontoret, afleveres den godkendte pensumblanket.

Tilmelding til prøven: 1. maj/1. december og 14 dage frem (se opslag).

Prøvens afholdelse: Begyndelsen af januar/juni (se opslag).

For Det Gamle Testaments Eksegese, Det Nye Testaments Eksegese,

Kirke- og Dogmehistorie samt Systematisk Teologi gælder:

Prøveform: Der afholdes kombineret skriftlig og mundtlig prøve i hvert fag.

Skriftlige prøver: Prøven har en varighed af 3 dage. Opgaven udleveres mandag, tirsdag eller onsdag kl. 10, og den skriftlige besvarelse afleveres senest onsdag, torsdag eller fredag kl. 16 i samme uge. Den skriftlige besvarelse må have et omfang af højst 10 maskinskrevne sider (incl. noter, men excl. litteraturliste). 1 side = 2400 tegn inkl. mellemrum.

Mundtlige prøver: Samtalen finder sted højst 6 uger efter aflevering af den skriftlige besvarelse og varer højst 45 min. Den tager udgangspunkt i den skriftlige besvarelse og bevæger sig herfra ind på andre spørgsmål, der ligger inden for opgivelserne og eksamenskravene. Ved den mundtlige prøve i Det Gamle Testaments Eksegese anvendes udelukkende den hebraiske (aramaiske) tekst i forbindelse med det opgivne pensum, og ved prøven i Det Nye Testaments Eksegese anvendes udelukkende den græske tekst.

Den studerende kan foretage lydoptagelse af sin egen mundtlige prøve.

Indgår der i spørgsmålet til prøverne i Kirke- og Dogmehistorie og Systematisk Teologi tekster på andre sprog end dansk, norsk, svensk, engelsk og tysk, vil originalteksten være ledsaget af en oversættelse til et af disse sprog. Egne eksemplarer af opgivne tekster kan medbringes. For Det Gamle og Det Nye Testaments vedkommende må disse dog ikke (bortset fra understregninger og tilføjelser af skriftstedshenvisninger) være annoterede. I samtalen, som ledes af eksaminator, kan også censor deltage. Den skriftlige og mundtlige præstation bedømmes samlet med én karakter.

Censur: Ekstern.

Eksaminatorer: Udpeges af institutterne.

Bedømmelse: 13-skalaen.

RETTELSE:

Bestemmelserne om speciale ændres til følgende (revision august 2007):

2.3.5.2. Eksamensterminer og tilmelding til eksamen

Der afholdes sommereksamen og vintereksamen.

Specialer skal afleveres senest 1. august/2. januar før tilmelding til kandidateksamen for henholdsvis vintereksamen og sommereksamen. De mindre afhandlinger skal afleveres senest 1. september/1. februar før tilmelding til kandidateksamen for henholdsvis vintereksamen og sommereksamen (jf. 2.3.2).

Sommereksamen: 15. maj - 21. juni og 21. - 31. august

(tilmelding: 1. - 15. marts).

Perioden 15. maj - 30. juni er den ordinære sommereksamenstermin. Man kan kun tilmelde sig og deltage i prøve(r) i perioden 21.- 31. august, såfremt man tilmelder sig og deltager i mindst én prøve i den ordinære eksamenstermin. Opnår man bedømmelsen 00 eller bedømmelsen -3 ved en prøve i den ordinære sommereksamenstermin, vil man ved henvendelse til fakultetskontoret senest 1. juli kunne indstille sig på ny til den pågældende prøve i august. Omprøve kan også finde sted ved en senere ordinær eksamenstermin.

Vintereksamen: 1. december - 24. januar

(tilmelding: 1.- 15. oktober).

Opnår man bedømmelsen 00 eller bedømmelsen -3 ved en prøve i den ordinære vintereksamens-termin, vil man ved henvendelse til fakultetskontoret senest 1. december kunne indstille sig på ny til den pågældende prøve i februar. Omprøve kan også finde sted ved en senere ordinær eksamenstermin.

Tilmelding til prøverne sker ved personlig henvendelse til Receptionen og mod forevisning af årskort. Ved tilmelding til prøverne afleveres pensumopgivelser, som er aftalt med en faglærer. Schemer til pensumopgivelser afhentes på fakultetskontoret. Tidspunkt for prøvernes afholdelse meddeles ved opslag. Fagenes rækkefølge offentliggøres i lektionskatalogen. Årskort skal medbringes til de skriftlige og mundtlige prøver og forevises på forlangende.

2.3.5.3. Afmelding, sygeeksamen og klager over eksamen

Afmelding fra en prøve sker ved personlig henvendelse til fakultetskontoret og mod forevisning af årskort, senest 10 dage før eksamen i det pågældende fag påbegyndes.

Hvis en prøve ikke består, kan man tilmelde sig samme prøve på ny, idet man dog højst kan indstille sig til samme prøve 3 gange.

Omrørve efter vintereksamen afholdes i februar eller i en følgende eksamenstermin. Frist for tilmelding til omprøve i februar er 1. februar, mens tilmelding til omprøve i en senere termin følger de ordinære eksamenstilmeldingsfrister (jf. 2.3.2.). Omprøve efter sommereksamen afholdes i august (ved omprøve efter juneeksamen) eller september (ved omprøve efter augusteksamen). Frist for tilmelding til omprøve i august er 1. juli, og frist for tilmelding til omprøve i september er 1. september, mens tilmelding til omprøve i en senere termin følger de ordinære eksamenstilmeldingsfrister

Hvis man på grund af sygdom bliver ude af stand til at deltage i eller afslutte en prøve, skal, såfremt der ønskes sygeeksamen, lægeattest straks indsendes til fakultetskontoret. Sygeeksamen vil herefter blive foranstaltet efter modtaget raskmelding. Såfremt sygdommen er af længere varighed, vil den studerende dog blive henvist til at indstille sig til prøve i den nærmest følgende eksamenstermin.

Klage over en eksamination eller over en bedømmelse kan af eksaminanden indgives til Dekanen senest den 8. hverdag, efter at karakteren er blevet meddelt. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Afvises klagen, kan eksaminanden kræve en ankekommission nedsat (jf. bilag 7.b.).

2.3.5.4. Eksamensbeviset

På eksamensbeviset anføres bedømmelserne for samtlige beståede prøver under uddannelsen. Desuden anføres karaktererne/karakteren samt titler/titel for de to mindre afhandlinger/specialet. Eksamensbeviset skal indeholde oplysninger om det frie emnestudium samt, hvor dette er afsluttet med prøve(r), resultatet af denne (disse). Eksamensbeviset udstedes under datoen for den sidste mundtlige prøve.

3. STUDIEVEJLEDNING

3.1. Beskrivelse af fagene

3.1.1. Det Gamle Testaments Eksegese

Det Gamle Testamente er Bibelens første del. Den kristne kirke har overtaget det fra jødedommen, og kristne teologer har siden reformationen studeret Det Gamle Testamente på grundspørgene (hebraisk og aramaisk).

Studiet af Det Gamle Testamente giver indblik i den tidlige jødedomms tro og moral og dermed i den livsopfattelse og litteratur, som danner baggrund for Det Nye Testamente.

Indholdet af det gammeltestamentlige studium er tekstlæsning og tekstudlægning (eksegese) på historisk-filologisk grundlag. I det eksegetiske arbejde indgår studiet af de antikke oversættelser af Det Gamle Testamente til græsk og latin.

Til det eksegetiske studium er knyttet en række bifag:

Gammeltestamentlig indledning, der omfatter de enkelte skrifers litteraturhistorie, den gammeltestamentlige kanons historie og gammeltestamentlig forskningshistorie.

Gammeltestamentlige baggrundsfag, der omfatter Palæstinas geografi og topografi, historie og arkæologi samt religionshistorie i den nærøstlige kontekst. Desuden indgår jødisk oldtidslitteratur samt nærøstlig og græsk-romersk litteratur.

Gammeltestamentlig teologi (herunder bibelsk teologi) giver en systematisk fremstilling af den jødiske tro, som den kommer til udtryk i de gammeltestamentlige skrifter, og redegør for kontinuitet og brud i forholdet mellem Det Gamle og Det Nye Testamente.

3.1.2. Det Nye Testaments Eksegese

Det Nye Testamente udgør Bibelens anden del. Det rummer de fire evangelier, Apostlenes Gerninger, de paulinske breve, Hebræerbrevet og de katolske breve samt Johannes' Åbenbaring. Det er skrevet på koine (det græske sprog, der blev talt i den østlige del af Middelhavsområdet i hellenistisk-romersk tid). De enkelte skrifter er blevet til i de ældste kristne menigheder i 1. og 2. årh. Den nytestamentlige skriftsamling (kanon) blev imidlertid først endeligt afgrænset i 4. årh.

Studiet af Det Nye Testamente skal give kendskab til samtlige nytestamentlige skrifter på græsk og fremme en forståelse af dem ud fra deres egne litterære, historiske og teologiske forudsætninger under stadig hensyntagen til nutidens forståelsesmuligheder og fortolkningsinteresser.

Det eksegetiske arbejde udgør den vigtigste del af det nytestamentlige studium. Arbejdet med den græske tekst danner grundlag for oversættelse, parafrase og fortolkning. Det eksegetiske arbejde forudsætter kendskab til forskellige historiske og tekstvidenskabelige metoder.

Til det eksegetiske studium er knyttet en række bifag:

Nytestamentlig indledning (isagogik) drøfter de nytestamentlige skrifers litterære tilblivelse (genre, forfatterskab og historisk baggrund) samt den nytestamentlige kanons historie.

Nytestamentlig tidshistorie sætter Det Nye Testamente i relation til dets jødiske baggrund og hellenistiske omverden.

Nytestamentlig hermeneutik (fortolkningslære) diskuterer den videnskabelige eksegeses principper, rækkevidde og begrænsninger.

Nytestamentlig teologi (herunder bibelsk teologi) giver en systematisk fremstilling af de nytestamentlige begreber i deres sammenhæng med datidens religiøse forestillingsverden og tegner et billede af de enkelte nytestamentlige forfatters kristendomsforståelse.

3.1.3. Kirke- og Dogmehistorie

Kirke- og Dogmehistorien omfatter kristendommens historie fra apostolsk tid til i dag og beskæftiger sig i princippet med alle fænomener, som har forbindelse med kristendommens udbredelse og vekslende udtryksformer. Dog lægges der særlig vægt på de egentlige kirkedannelser, hvis teologi og institutioner studeres i sammenhæng med de skiftende samfundsordninger og åndelige strømninger.

Kirke- og Dogmehistoriens omfattende stofområde har medført en række arbejdsdelinger af kronologisk, geografisk samt tematisk karakter, som også er synlige i studiets indretning. Kirkehistorien inddeles i seks perioder (jf. 2.2.2.5.). I 2. – 6. periode studeres den danske kirkes historie særskilt inden for hver periodes samlede pensum på ca. 600 sider. Dertil kommer, at opmærksomheden kan samles om et eller flere emner inden for en enkelt periode eller om et eller flere gennemgående temaer, f.eks. fromhedslivets, gudstjenestens, prædikenens, salmesangens og missionens historie. Det er imidlertid vigtigt, at de forskellige dele af kirkehistorien ikke studeres isoleret, men som led i et samlet historisk forløb.

3.1.4. Systematisk Teologi

Systematisk Teologi består af Dogmatik med Økumenisk Teologi samt Etik og Religionsfilosofi.

Dogmatikken har som opgave at eftertænke den kristne tradition med henblik på at give en sammenhængende og aktuel fremstilling af den kristne tros indhold. Det forudsætter indsigt i de eksegetiske og historiske discipliners områder (kristendommen i dens fortidige skikkelse). Derudover kræves kendskab til nutidens kultursituation, dens tankesæt og handleformer, politiske

og økonomiske institutioner, hvorfor dogmatikken må samarbejde med filosofi (herunder religionsfilosofi), humanvidenskaber (herunder religionshistorie) og samfundsvidenskaber. Økumenisk Teologi er den del af dogmatikken, der studerer de kristne bekendelser (symbolik) og kirkesamfund (konfessionskundskab) samt den økumeniske bevægelses bidrag til den dogmatiske tænkning.

Etikken har som opgave at eftertænke nutidens moralske praksis, handlingsorientering (normdannelse) og handleformer i forhold til den kristne tro. Det sker både med henblik på en principlære (principiel etik), der bl.a. omhandler etikkens grundlag og argumentationsformer, og i henseende til konkrete etiske problemer (materialetik) på felter som medicin, politik, familieliv og erhvervsliv, eventuelt i en opdeling af fagområdet i individual- og socialetik. Det forudsætter kendskab til såvel moralfilosofiens og den almene filosofis historie som til en række videnskaber (psykologi, sociologi, økonomi etc.). Religionsfilosofien har som opgave at eftertænke religionens væsen og forhold til den øvrige kultur samt de i kristendommen indeholdte filosofiske spørgsmål og teologiens begrebs- og metodeproblemer. Det forudsætter kendskab til filosofiens historie, dens grundlæggende problemer og positioner samt moderne samfunds- og humanvidenskaber, herunder religionsvidenskabens forskellige discipliner.

3.1.5. Praktisk Teologi

Praktisk Teologi beskæftiger sig med kristendommens livsytringer i gudstjeneste, forkyndelse, undervisning, sjælesorg og menighedsliv, herunder diakoni og mission. Der sigtes mod en kritisk og konstruktiv undersøgelse af kristendommens formidlingsformer i kirke og samfund ud fra en historisk, en empirisk og en systematisk synsvinkel. Opmærksomheden kan samles om udvalgte discipliner inden for den praktiske teologi (f.eks. liturgik, hymnologi, homiletik, kateketik, pastoralpsykologi, kirkeret, diakonik, missiologi, religionssociologi og religionspsykologi).

3.2. Mindre afhandlinger/speciale

Ideer til emner for de skriftlige arbejder, som i alle tilfælde indgår i studiet (jf. 2.3.2.) og eventuelt også i det frie emnestudium (jf. 2.3.3.), kan bl.a. fremkomme i undervisningen. Det anbefales derfor, at den studerende deltager i øvelser på overbygningsuddannelsen. De mindre afhandlinger/specialet udarbejdes i samråd med en faglærer, der som vejleder også god-kender emne og litteraturliste.

3.3. Det frie emnestudium

I almindelighed gælder, at det frie emnestudium skal gennemføres ved en uddannelsesinstitution på universitetsniveau, og at emnestudiet efter sit indhold skal være teologisk relevant. Et frit emnestudium, som gennemføres uden for Det Teologiske Fakultet i København, skal være behørigt dokumenteret for at opnå godkendelse.

Vælger den studerende at gennemføre det frie emnestudium ved at deltage i øvelser ved Det Teologiske Fakultet i København, aftales studieforløbet med faglæreren/faglærerne, som også udsteder attest for aktiv deltagelse i overensstemmelse med studieordningens bestemmelser (jf. 2.3.3.). Den studerendes aktive undervisningsdeltagelse skal være dokumenteret ved protokol, som underskrives af faglæreren og opbevares af fakultetskontoret.

Vælger den studerende at gennemføre det frie emnestudium ved at udarbejde afhandlinger ved Det Teologiske Fakultet i København, følges retningslinierne for mindre afhandlinger/speciale (jf. 2.3.2. og 3.2.). Det skal understreges, at det frie emnestudium kan tilrettelægges som en kombination af aktiv deltagelse i en øvelse og udarbejdelse af en mindre afhandling.

Vælger den studerende at gennemføre det frie emnestudium ved at følge et semesterkursus ved Det Teologiske Fakultet i København, skal indskrivning på et af de udbudte kurser finde sted og særlige pensumopgivelser aftales med den pågældende faglærer. Semesterkurser afsluttes med en prøve, der ved intern censur bedømmes med bestået/ikke bestået. Der udbydes jævnligt semesterkurser i alle teologiske fag, undertiden i samarbejde mellem institutterne.

Vælger den studerende at gennemføre det frie emnestudium ved et udenlandsk fakultet eller en uddannelsesinstitution, som ikke er et teologisk fakultet, skal Studienævnets forhåndsgodkendelse indhentes. Forhåndsgodkendelse vil uden videre blive meddelt, hvor det drejer sig om studier, som opfylder kravene til omfang og teologisk relevans. Det sidste vil være tilfældet for studier i en lang række fag ved humanistiske eller filosofiske fakulteter.

Bestemmelsen om, at emnestudiet skal have teologisk relevans, må nødvendigvis administreres liberalt.

3.4. Eksamensvejledning

3.4.1. Godkendelse af pensum

Den teologiske kandidateksamen udgør en helhed med et samlet pensum, der i almindelighed ikke kan reduceres ved gentagen opgivelse af pensum. En vis skønsomhed er imidlertid fornøden. Den pensumgodkendende lærer skal i hvert enkelt tilfælde have forevist samtlige pensumopgivelser, som den studerende har fået godkendt. I tvivlstilfælde forelægger læreren sagen for institutlederen, som kan sende den videre til Studienævnet. Den studerende kan til enhver tid kræve, at Studienævnet træffer den endelige afgørelse.

Pensum godkendes ved underskrift af en faglærer. Godkendte pensumopgivelser afleveres af den studerende til fakultetskontoret ved tilmelding til eksamen.

Samtlige blanketter udleveres og afleveres på fakultetskontoret. Den studerende bør tage kopi af alle godkendte pensumopgivelser og opbevare dem samlet.

3.4.2. Øvelser

Læreren godkender ved underskrift øvelsesdeltagelse, herunder litteraturliste. Instituttet tager kopi af godkendelsesblanket og litteraturliste og udleverer originalerne til den studerende. Læreren fremsender øvelsesprotokollen til fakultetskontoret.

3.4.3. Mindre afhandlinger og specialer

Lærer og institutleder godkender ved underskrift emne og litteraturliste. Instituttet tager kopi af godkendelsesblanket samt litteraturliste og udleverer originalerne til den studerende, der indsender den underskrevne godkendelsesblanket og litteraturliste til fakultetskontoret sammen med tre eksemplarer af opgavebesvarelsen. Standardforsider udleveres på fakultetskontoret. Fakultetskontoret udarbejder én gang om året en fortegnelse over afleverede mindre afhandlinger/specialer.

3.4.4. Semesterkurser

Pensumopgivelser skal ved underskrift være godkendt af læreren og kontraseret af institutlederen. Institutsekretariatene tager to kopier af pensumopgivelserne, én til læreren og én til arkiv. Originalerne udleveres til den studerende. Institutlederen udpeger censor og er ansvarlig for prøvens afholdelse. Opgaveformuleringen aftales mellem læreren (eksaminator) og censor. Instituttet underretter senest 8 dage efter prøven fakultetskontoret om udfaldet.

Prøven finder sted i umiddelbar tilslutning til undervisningen og inden for de normale eksamensterminer. Der kan vælges mellem mundtlig eller skriftlig prøve. Skriftlig eksamen former sig enten som en 6-timers skriftlig prøve, som en 3-dagesopgave eller som en 3-ugersopgave, i de sidste to tilfælde med efterfølgende samtale. Ved både mundtlig og skriftlig eksamen afgør læreren i samråd med deltagerne, om og i givet fald hvilke hjælpemidler der skal være tilladt ved prøvens gennemførelse. Der er i princippet mulighed for andre prøveformer, men i så fald kræver det Studienævnets godkendelse.

Forberedelsestiden ved mundtlige prøver er 1 time, og den mundtlige prøves varighed andrager højst 45 minutter. Ved 3-dagesopgaver udleveres opgaven mandag kl. 10, og den skriftlige besvarelse afleveres senest onsdag kl. 16 i samme uge; ved 3-ugersopgaver udleveres opgaven mandag kl. 10 og afleveres senest fredag kl. 16 i den tredje uge. Samtalen finder sted højst 6 uger efter indlevering af besvarelsen og må højst vare 30 minutter.

Skriftlige besvarelser må maksimalt have et omfang af 15 A4-sider. Samtalen, der følger efter 3-dagesopgaven eller 3-ugersopgaven, tager udgangspunkt i den skriftlige besvarelse af den stillede opgave og bevæger sig herfra ind på andre spørgsmål, der ligger inden for opgivelserne og pensumkravene. I samtalen, der ledes af eksaminator, kan også censor deltage. Den skriftlige og mundtlige præstation bedømmes samlet. Censuren er intern, og der gives bedømmelsen bestået/ikke bestået (se endv. afsnit 2.3.3.).

Ovenstående prøveformer finder tillige anvendelse ved afslutningen af med semesterkurser sammenlignelige undervisningsforløb (specielt på Åbent Universitet suppleringskurser).

3.4.5. Eksamen

3.4.5.1. Det Gamle Testamentes Eksegese

I studiet af faget Det Gamle Testamentes Eksegese indgår følgende prøver:

Grunduddannelsen:

- En prøve i Bibelkundskab med et pensum på ca. 500 sider fordelt på Gammel Testamente og Ny Testamente i dansk oversættelse. Pensum aftales med en faglærer.
- En prøve i Hebraisk med et pensum på 20 sider BHS (Biblia Hebraica Stuttgartensia). Pensum aftales med en faglærer. Pensum til prøven i Hebraisk vil normalt ikke kunne indgå i pensum til den eksegetiske prøve.
- En prøve i Det Gamle Testamentes Eksegese med et pensum på 30 sider BHS (Biblia Hebraica Stuttgartensia): 20 sider Pentateuk-tekster eller historisk litteratur samt 10 sider salmer eller profetetekster. Det nærmere udvalg af tekster aftales med en faglærer. Bifagspensum (600-750 sider) aftales ligeledes med en faglærer.

Overbygningsuddannelsen:

- En prøve i Det Gamle Testamentes Eksegese med et pensum på 50 sider BHS (Biblia Hebraica Stuttgartensia). I pensum indgår 20 sider Pentateuk-tekster, historisk stof eller anden digterisk litteratur. De øvrige 30 sider fordeles mellem de to grupper: salmer og profeter. Fordelingen er afhængig af det pensum, der er opgivet i forbindelse med den eksegetiske prøve på grunduddannelsen, idet det samlede antal sider til prøven på grunduddannelsen og på overbygningsuddannelsen inden for hver af de to grupper skal være 20 sider. Desuden opgives bifagspensum (600-750 sider), der ligesom tekstpensum aftales individuelt med en faglærer.

3.4.5.2. Det Nye Testamentes Eksegese

I studiet af faget Det Nye Testamentes Eksegese indgår følgende prøver:

Grunduddannelsen:

- En prøve i Bibelkundskab (jf. ovenfor under Det Gamle Testamentes Eksegese).
- En prøve i Det Nye Testamentes Eksegese med Markusevangeliet, Galaterbrevet og Første Thessalonikerbrev som pensum samt bifagspensum (900-1200 sider), der aftales med en faglærer.

Overbygningsuddannelsen:

- En prøve i Det Nye Testamentes Eksegese, hvor pensum er hele Det Nye Testamente på græsk, idet der dog ikke kan formuleres eksamensspørgsmål i de skrifter, der indgik i pensum til prøven på grunduddannelsen. Bifagspensum (300-400 sider) aftales med en faglærer.

3.4.5.3. Kirke- og Dogmehistorie

I studiet af faget Kirke- og Dogmehistorie indgår følgende prøver:

Grunduddannelsen:

- En prøve i Teologihistorie, der afholdes som afslutning på et introduktionskursus i Kirke- og Dogmehistorie. Pensum omfatter ca. 300 sider.
- En prøve i to af i alt seks kirkehistoriske perioder, én før og én efter 1300. Pensum omfatter ca. 1200 sider.

Overbygningsuddannelsen:

- En prøve i alment kendskab til kirkens historie, herunder fagets hjælpemidler, idet der dog ikke kan formuleres eksamensspørgsmål i de kirkehistoriske perioder, som er afsluttet på grunduddannelsen. Pensum omfatter ca. 2400 sider.

Der skal opgives pensum i forbindelse med begge prøver. Pensumopgivelserne, som sammensættes individuelt og aftales med en faglærer, kan omfatte almene fremstillinger, monografier og tekster.

3.4.5.4. Systematisk Teologi

I studiet af de systematiske fag indgår følgende prøver:

Grunduddannelsen:

- En prøve i Almen Filosofi med pensum på ca. 350 sider, der aftales med en faglærer.
- 1. En prøve i Etik og Religionsfilosofi med et pensum på ca. 800 sider, heraf ca. 400 sider tekster og ca. 400 sider grundbogsstof. Pensum aftales med en faglærer.
- En prøve i Dogmatik med Økumenisk Teologi med et pensum på ca. 1000 sider, heraf ca. 300 sider tekster, hvori Folkekirkens bekendelsesskrifter (75 sider) indgår, ca. 400 sider grundbogsstof og ca. 300 sider kommentar til bekendelsesskrifterne. Pensum aftales med en faglærer.

Overbygningsuddannelsen:

En prøve i Systematisk Teologi. Pensum, der omfatter i alt ca. 2000 sider, fordeler sig over fire områder med to områder i Dogmatik med Økumenisk Teologi (tilsammen ca. 1000 sider), ét område i Etik og ét i Religionsfilosofi (tilsammen ca. 1000 sider). Pensum skal omfatte både klassiske og moderne tekster (på originalsproget) samt monografier. Pensum aftales med en faglærer.

3.4.5.5. Praktisk Teologi

I studiet af faget Praktisk Teologi indgår følgende prøve:

- En prøve i Praktisk Teologi med et pensum på ca. 1000 sider, heraf mindst 250 og højst 500 sider oversigtsstof. Det resterende pensum fordeles på to særligt studerede områder, der opgives med mindst 250 sider pr. område. Pensum aftales med en faglærer.

Prøven i Praktisk Teologi kan tidligst aflægges et halvt år efter afsluttet grunduddannelse og skal senest aflægges et halvt år, før afsluttende eksamen i de teologiske hoveddiscipliner påbegyndes.

4. DISPENSATIONER OG MERITOVERFØRSLER

Enhver fravigelse fra Eksamensbekendtgørelsens bestemmelser må søges via Studienævnet, der har kompetence til at give dispensation.

Vedr. meritoverførsel mellem Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet, og Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet, se tillæg til studieordningen, som fås ved henvendelse til studienævnskontoret eller de faglige vejledere.

Det skal bemærkes, at studieskift først kan finde sted efter 1 års studier med de normerede prøver bestået, jf. Undervisningsministeriets Bekendtgørelse nr. 137 af 27. februar 1995 om adgang, indskrivning og orlov m.v. Ved Det Teologiske Fakultet i København er det prøverne i Almen

Filosofi, Bibelkundskab samt Etik og Religionsfilosofi. Ved Det Teologiske Fakultet i Aarhus er det prøverne i Tidshistorie, Bibelkundskab samt Almen Filosofi.

5. REGLER VEDR. OVERGANG FRA STUDIEORDNING AF 1989 TIL STUDIEORDNING AF 2001

Studerende, der er immatrikuleret, inden studieordningsrevisionen af 2001 træder i kraft, kan afslutte grunduddannelsen efter 1989-ordningen, idet der dog afholdes grunduddannelseseksamen efter denne ordning senest i sommerterminen 2003.

Studerende, der har påbegyndt overbygningsstudiet, inden studieordningsrevisionen af 2001 træder i kraft, kan afslutte overbygningsuddannelsen efter 1989-ordningen, idet der dog afholdes kandidateksamen efter denne ordning senest i vinterterminen 2003-2004.

Studerende, der har bestået grunduddannelseseksamen efter 1989-ordningen, indstiller sig til kandidateksamen efter 2001-ordningen efter følgende overgangsbestemmelser:

GT: Pensum ifølge studieordningen af 1989 (50 s. hebraisk tekst samt ca. 400 s. bifagspensum) + yderligere bifagspensum i et omfang af 550-850 s. (dvs. bifagspensum i et omfang af i alt 950-1250 s.).

NT: De skrifter opgives, der ikke er læst på grunduddannelsen. Hertil kommer et bifagspensum i Nytestamentlig Indledning, Hermeneutik og Teologi i et omfang af 900-1200 s.

6. REGLER VEDR. OVERGANG FRA STUDIEORDNING AF 1975 TIL STUDIEORDNING AF 2001

For studerende, som har taget forprøve efter 1975-ordningen, reguleres pensum til kandidateksamen efter 2001-ordningen på følgende måde:

GT: 70 s. Biblia Hebraica Stuttgartensia. Der opgives 20 s. Pentateuk, 20 s. salmer, 20 s. profeter og 10 s., der vælges inden for historisk litteratur eller inden for anden digterisk litteratur. Bifag: 550-850 s.

NT: Hele Det Nye Testamente på græsk undtagen det stof, der er læst på forprøven. Bifag: ca. 900-1200 s.

KH: 4 historiske perioder à ca. 600 s.

Syst.: 2700 s., der fordeler sig på følgende måde:

- 350 s. Folkekirkens bekendelsesskrifter på grundspørgene og med kommentar.
- 1000 s. i 2 emneområder i Dogmatik med Økumenisk Teologi.
- 500 s. i etisk emneområde.
- 500 s. i religionsfilosofisk emneområde.
- 350 s. indføring i filosofiske grundproblemer.

Emneopgaver/speciale efter 1975-ordningen overføres til 2001-ordningen på følgende måde:

1 emneopgave = 1 mindre afhandling.

2 emneopgaver = 2 mindre afhandlinger.

Speciale = Speciale.

3 emneopgaver = 2 mindre afhandlinger + emnestudium.

Speciale

+ 1 emneopgave = Speciale + emnestudium.

Prøven i Praktisk Teologi er en obligatorisk del af 2001-ordningen. Der kan ikke dispenseres herfra.

Er de to frie emneopgaver under 1975-ordningen afløst ved meritoverførsel, fritages man for det frie emnestudium under 2001-ordningen.